

II

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2008. gada 3. aprīlis)

par ārkārtas pasākumiem attiecībā uz neatļauto ģenētiski modificēto organismu "Bt 63" rīsu produktos

(izziņots ar dokumenta numuru K(2008) 1208)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/289/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulu (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu⁽¹⁾, un jo īpaši tās 53. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību⁽²⁾ 4. panta 2. punktā un 16. panta 2. punktā noteikts, ka ģenētiski modificēta pārtika vai barība nav laižama Kopienas tirgū, ja vien uz to neattiecas atļauja, kas piešķirta saskaņā ar minēto regulu. Regulas 4. panta 3. punktā un 16. panta 3. punktā noteikts, ka atļaujas ģenētiski modificētas pārtikas vai barības laišanai tirgū nevar piešķirt, ja vien nav atbilstoši un pietiekami pierādīts, ka tai nav kaitīgas iedarbības uz cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi, tā nemaldina patērētāju vai lietotāju un neatšķiras no pārtikas vai barības, kuras aizstāšanai tā paredzēta, tādā mērā, ka tās normāla lietošana pārtikā cilvēkiem vai dzīvniekiem uzturvielū ziņā būtu neizdevīga.

(2) Apvienotajā Karalistē, Francijā un Vācijā 2006. gada septembrī atklāja ar neatļautiem ģenētiski modificētiem "Bt 63" rīsiem piesārņotus Ķīnas izcelsmes rīsu produktus, un par to bija paziņots Pārtikas un barības ātrās reaģēšanas sistēmā (RASFF).

(3) Ķīnas kompetentajām iestādēm nekavējoties pieprasīja sniegt sīkāku informāciju par neatļauto ģenētiski modificēto rīsu "Bt 63" gēna konstrukcijām. Turklāt pieprasīja paskaidrot, kāda ir Ķīnas tirgū esošo ģenētiski modificēto rīsu izcelsme un to, kā Ķīnas kompetentās iestādes ir nodomājušas nodrošināt eksportēto produktu atbilstību Kopienas prasībām. Ķīnas kompetentās iestādes, savukārt, pārbaudīja Pārtikas un barības ātrās reaģēšanas sistēmā paziņotos gadījumus un apturēja attiecīgo uzņēmumu eksportu. Tās arī nolēma pārbaudīt eksportētos rīsus un rīsu produktus un pieprasīja, lai eksportējošie uzņēmumi stingrāk kontrolētu izejmateriālu iepirkšanu. Turklāt Komisija saņēma informāciju par Ķīnas ģenētiski modificēto rīsu tirgus stāvokli kopumā un par attiecīgo Bt gēna konstrukciju, apstiprinot, ka Ķīnas tirgū ģenētiski modificētie rīsi "Bt 63" nav atļauti.

(4) Par šo stāvokli dalībvalstis tika nekavējoties informētas Pārtikas ķēdes un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas 2006. gada 11. septembra un 23. oktobra sanāksmēs. Turklāt dalībvalstīm un tirgus dalībniekiem rakstiski atgādināja par viņu pienākumu nodrošināt, ka ES tirgū netiek laisti neatļauti ģenētiski modificēti organismi.

⁽¹⁾ OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 202/2008 (OV L 60, 5.3.2008., 17. lpp.).

⁽²⁾ OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1981/2006 (OV L 368, 23.12.2006., 99. lpp.).

- (5) No 2006. gada septembrim līdz oktobrim vairākkārt konstatēja neatļautus ģenētiski modificētus rīsus "Bt 63", par ko paziņoja RASFF, pēc tam ātrās reaģēšanas ziņojumi mitējās, apstiprinot pieņēmumu, ka Ķīnas iestāžu īstenotie pasākumi bijuši rezultatīvi.
- (6) Pārtikas un barības ātrās reaģēšanas sistēmā 2007. gada februārī paziņoja par no jauna konstatētiem neatļautiem ģenētiski modificētiem rīsiem "Bt 63". Minētais jaunais paziņojums bija par rīsu proteīna koncentrāta, kas paredzēts izmantošanai barībā, sūtījumu, kurš Grieķijā nonācis caur Nīderlandi. No Ķīnas šis sūtījums tika nosūtīts 2006. gada 20. decembrī, tātad pēc tam, kad Ķīnas iestādes bija īstenojušas kontroles pasākumus. Ķīnas iestādes nolēma pastiprināt rīsu produktu paraugu ņemšanu un testēšanu, pēc tam kad Komisija tās bija informējusi par minēto jauno paziņojumu un pieprasījusi nodrošināt papildu garantijas, kā arī pieprasīja, lai rīsu produktiem pievienotu oficiālu Ķīnas Inspekcijas un karantīnas sertifikātu. Pārtikas ķēdes un dzīvnieku veselības patstāvīgo komiteju informēja 2007. gada 2. martā.
- (7) Neatkarīgi no pasākumiem, par kuriem ziņoja Ķīnas iestādes, vēlāk bija vairāki citi ziņojumi par neatļautu ģenētiski modificētu rīsu "Bt 63" esību.
- (8) Lai gan Komisija to pieprasīja vairākkārt, Ķīnas iestādes nevarēja iesniegt Komisijas Kopīgās pētniecības centram (KPC) kontroles paraugus un noteikšanas metodes protokolu, kura būtu kvalitatīva un kvantitatīva, lai KPC apstiprinātu noteikšanas metodi, pēc kuras rīkojās Ķīnas kontrolējošās iestādes.
- (9) Ķīnas kompetentās iestādes nevarēja sniegt pietiekošas garantijas par neatļautu ģenētiski modificētu rīsu "Bt 63" neesību rīsu produktos, kuru izcelsme ir Ķīnā, un tāpēc, neierobežojot dalībvalstu kontroles saistības, jāpieņem pasākumi, lai nodrošinātu vispusēju un vienotu pieeju, kas ļautu ātri un efektīvi rīkoties un izvairīties no tā, ka dažādas dalībvalstis šādā situācijā rīkojas atšķirīgi.
- (10) Regulas (EK) Nr. 178/2002 53. pantā paredzēta iespēja Kopienas līmenī pieņemt atbilstīgus ārkārtas pasākumus attiecībā uz pārtiku un barību, kura importēta no kādas trešās valsts, lai aizsargātu cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi, ja risku nevar apmierinoši novērst ar attiecīgo dalībvalstu veiktajiem pasākumiem.
- (11) Ģenētiski modificētie rīsi "Bt 63" nav atļauti ar Kopienas tiesību aktiem, un ir iespējams pieņemt, ka risku var radīt produkti, kas nav atļauti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003, kurā ievērots Regulas (EK) Nr. 178/2002 7. pantā noteiktais piesardzības princips, tādēļ ir jānosaka ārkārtas pasākumi, lai novērstu piesārņoto produktu laišanu tirgū Kopienā.
- (12) Saskaņā ar vispārējām prasībām, kuras izklāstītas Regulā (EK) Nr. 178/2002, tieši uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas un barības apritē, pirmām kārtām ir tiesību aktos noteikts pienākums gādāt, lai pārtika vai barība, kas atrodas viņu pārziņā, atbilstu pārtikas aprites tiesību aktu prasībām, un jāpārbauda minēto prasību izpilde. Tādēļ tieši uzņēmējam, kas atbild par pārtikas vai barības pirmo laišanu tirgū, ir pienākums pierādīt, ka tajā nav piesārņoto produktu. Tālab šā lēmuma noteiktajos pasākumos jāiekļauj prasība, lai konkrētu Ķīnas izcelsmes produktu sūtījumus laistu tirgū vienīgi tad, ja tiek iesniegts analīzes protokols, kurā pierādīts, ka produkti nav piesārņoti ar neatļautajiem ģenētiski modificētiem rīsiem "Bt 63". Analīzes protokolam jābūt starptautiski atzītiem standartiem atbilstošas akreditētas vai oficiālas laboratorijas izdotam. Ja analīzes protokolu sagatavojusi akreditēta laboratorija, šķiet lietderīgi paredzēt, ka minēto protokolu apstiprina attiecīgā kompetentā iestāde.
- (13) Ņemot vērā to, ka noteikšanas metode nav apstiprināta un nav atbilstīgas kvalitātes un kvantitātes kontroles paraugu, un lai atvieglinātu kontroli, analīzes protokols jāizdod pēc *D. Māde et al.* (2006) ⁽¹⁾ izstrādātas konstrukcijas specifiskās metodes. Kopienas ģenētiski modificētas pārtikas un barības references laboratorija (KRL-GMFF) Kopīgajā pētniecības centrā (KPC) novērtēja minēto metodi kā pašlaik piemērotāko.
- (14) Paraugu ņemšanas un noteikšanas nolūkā, kas vajadzīga, lai novērstu ar neatļautiem ģenētiski modificētiem rīsiem "Bt 63" piesārņotu produktu laišanu tirgū, jāievēro Komisijas 2004. gada 4. oktobra lēmums 2004/787/EK par paraugu ņemšanas un noteikšanas tehnisko vadlīniju izstrādi ģenētiski modificētiem organismiem un materiāliem, kas iegūti no ģenētiski modificētiem organismiem vai atrodas produktos Regulas (EK) Nr. 1830/2003 nozīmē ⁽²⁾.

⁽¹⁾ *European Food Research and Technology*, 224:271-278 (2006).

⁽²⁾ OV L 348, 24.11.2004., 18. lpp.

- (15) Šā lēmuma pasākumi jānosaka proporcionāli, un tie nedrīkst ierobežot tirdzniecību vairāk, nekā tas nepieciešams, un tāpēc tie jāattiecinā tikai uz produktiem, kuru izcelsme ir Ķīnā vai kas nosūtīti no Ķīnas uz Kopieni, un kuri varētu būt piesārņoti ar neatļautiem ģenētiski modificētiem rīsiem "Bt 63". Ņemot vērā to, ka ar neatļautiem ģenētiski modificētiem rīsiem "Bt 63" varētu būt piesārņots ļoti daudz produktu, šķiet lietderīgi pārbaudīt plašu tādu produktu sarakstu, kuri varētu sastāvēt no rīsiem, saturēt rīsus vai varētu būt ražoti no rīsiem. Tomēr daži no atklātajiem produktiem varētu sastāvēt no rīsiem, saturēt rīsus vai varētu būt ražoti no rīsiem, bet daži – ne. Tādēļ šķiet atbilstīgi atļaut, ka uzņēmēji izdod vienkāršu deklarāciju, ja produkts nesastāv no rīsiem, nesatur rīsus vai to neražo no rīsiem, tādējādi izvairoties no obligātas analīzes un sertifikācijas.
- (16) Sešu mēnešu laikā ir jāpārskata situācija, proti, vai rīsu produkti var būt piesārņoti ar neatļautiem ģenētiski modificētiem rīsiem "Bt 63", lai novērtētu, vai joprojām nepieciešami šajā lēmumā noteiktie pasākumi.
- (17) Ir lietderīgi paredzēt samērīgu laika periodu no šā lēmuma stāšanās spēkā līdz tā piemērošanas datumam, lai dalībvalstīm ļautu veikt praktiskus pasākumus šā lēmuma īstenošanai.
- (18) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atziņu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Darbības joma

Šo lēmumu piemēro pielikumā uzskaitītajiem pārtikas un barības produktiem, kuru izcelsme ir Ķīnā vai kuri ir sūtīti no Ķīnas.

2. pants

Nosacījumi pirmajai laišanai tirgū

1. Dalībvalstis atļauj 1. pantā minēto produktu pirmo laišanu tirgū tikai tad, ja analīzes, kas veikta pēc konstrukcijas specifiskas metodes, kuru izstrādājis *D. Māde et al.*, lai noteiktu ģenētiski modificētus rīsus "Bt 63", protokola oriģinālu izdevusi oficiāla vai akreditēta laboratorija, un tas, pievienots sūtījumam, pierāda, ka produkta sastāvā nav, tas nesastāv vai tas nav ražots

no ģenētiski modificētiem rīsiem "Bt 63". Ja analīzes protokolu izdevusi Ķīnas akreditēta laboratorija, analīzes protokolu apstiprina attiecīgā kompetentā iestāde ⁽¹⁾.

2. Ja 1. pantā minēto produktu sūtījums ir sadalīts daļās, katrai sadalītā sūtījuma daļai ir jāpievieno analīzes protokola apliecināts eksemplārs. Ja trūkst 1. pantā minētā analīzes protokola, Kopienā reģistrētais uzņēmējs, kurš atbild par produkta pirmo laišanu tirgū, liek 1. pantā minētos produktus pārbaudīt, lai pierādītu, ka tajos nav ģenētiski modificēto rīsu "Bt 63". Ja analīzes protokola nav, sūtījumu Kopienas tirgū nelaiž.

3. Ja pielikumā minētā produkta sastāvā nav rīsu, tas nesastāv no vai to neražo no rīsiem, analīzes protokola oriģinālu drīkst aizstāt ar apliecinājumu ⁽²⁾ no uzņēmēja, kas atbild par sūtījumu, kurā norādīts, ka pārtikas sastāvā nav rīsu, tā nesastāv no vai to neražo no rīsiem.

3. pants

Kontroles pasākumi

Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, ieskaitot izlases veida paraugu ņemšanu un analīzi, kas veikta pēc 2. pantā minētās metodes, attiecībā uz 1. pantā minētajiem produktiem, kas tiks importēti vai kas jau ir laisti tirgū, lai nodrošinātu, ka ir izpildītas šā lēmuma prasības. Tās informē Komisiju par pozitīviem (nelabvēlīgiem) rezultātiem, izmantojot Pārtikas un barības ātrās reaģēšanas sistēmu. Par negatīviem (labvēlīgiem) rezultātiem Komisijai paziņo reizi trijos mēnešos.

4. pants

Piesārņoti sūtījumi

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nepieļautu 1. pantā minēto produktu, par kuriem konstatēts, ka to sastāvā ir ģenētiski modificēti rīsi vai tie sastāv vai ir ražoti no ģenētiski modificētiem rīsiem "Bt 63", nonākšanu tirgū.

5. pants

Izmaksu segšana

Dalībvalstis nodrošina, ka izmaksas, kas rodas, īstenojot 2. un 4. pantu, sedz uzņēmēji, kuri ir atbildīgi par pirmo laišanu tirgū.

⁽¹⁾ Analīzes protokolu sagatavo valodā, ko pārvalda par sertifikēšanu atbildīgā amatpersona, lai varētu pilnībā saprast katra analīzes protokola saturu, ko viņš paraksta, un valodā, ko pārvalda par pārbaudi atbildīgā amatpersona importētājvalstī.

⁽²⁾ Apliecinājumu sagatavo valodā, ko pārvalda uzņēmējs, lai varētu pilnībā saprast katra apliecinājuma saturu, ko viņš paraksta, un valodā, ko pārvalda par pārbaudi atbildīgā amatpersona importētājvalstī.

6. pants

Atkārtots pasākumu novērtējums

Šo situāciju atkārtoti novērtē vēlākais 2008. gada 15. oktobrī.

7. pants

Piemērošana

Šo lēmumu piemēro ar 2008. gada 15. aprīli.

8. pants

Adresāti

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2008. gada 3. aprīlī

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Androulla VASSILIOU

PIELIKUMS

Produkts	KN kods
Izkulti, nelobīti rīsi	1006 10
Lobīti rīsi	1006 20
Daļēji slīpēti vai pilnīgi noslīpēti rīsi, arī pulēti vai glazēti	1006 30
Šķeltie rīsi	1006 40 00
Rīsu milti	1102 90 50
Rīsu putraini un rupja maluma milti	1103 19 50
Rīsu granulas	1103 20 50
Graudu rīsu pārslas	1104 19 91
Placināti graudi vai graudu pārslas (izņemot auzu, kviešu, rudzu, kukurūzas un miežu graudus un rīsu pārslas)	1104 19 99
Rīsu ciete	1108 19 10
Pārtikas produkti zīdaiņiem, safasēti mazumtirdzniecībai	1901 10 00
Nevārīti makaroni, bez pildījuma un citādi nesagatavoti, kas satur olas	1902 11 00
Nevārīti makaroni, bez pildījuma un citādi nesagatavoti, kas nesatur olas	1902 19
Pildīti makaronu izstrādājumi (pasta), arī termiski apstrādāti vai citādi sagatavoti	1902 20
Citādi pastas izstrādājumi (izņemot termiski neapstrādātus, bez pildījuma vai citādi sagatavoti, un kas nav ar pildījumu, termiski apstrādāti vai neapstrādāti, vai citādi sagatavoti)	1902 30
Gatavi pārtikas produkti, kas iegūti, uzpūšot vai apgrauzdējot graudus vai graudu produktus, kas iegūti no rīsiem	1904 10 30
Samaisījumu (Mūsli) veida izstrādājumi uz neapgrauzdētu graudu pārslu bāzes	1904 20 10
Gatavi pārtikas produkti, kas iegūti no neapgrauzdētām graudu pārslām vai no neapgrauzdēto graudu pārslu maisījumiem vai no uzpūstiem graudiem, kas iegūti no rīsiem (izņemot samaisījumu (Mūsli) veida izstrādājumi uz neapgrauzdētu graudu pārslu bāzes)	1904 20 95
Rīsi, iepriekš termiski apstrādāti vai citādi sagatavoti, kas nav citur minēti un iekļauti (izņemot miltus, putrainus un rupja maluma miltus, gatavus pārtikas produktus, kas iegūti no uzpūstām, grauzdētām vai negrauzdētām graudu pārslām vai no negrauzdētu graudu pārslu maisījumiem un grauzdētas graudu pārslas vai uzpūstus graudus)	1904 90 10
Rīspapīrs	ex 1905 90 20
Klijas, atsijas un citi atlikumi, granulēti vai negranulēti, kas iegūti, sijājot, maļot vai citādi apstrādājot rīsus, ar cietes saturu līdz 35 % no svara	2302 40 02

Produkts	KN kods
Klijas, atsijas un citi atlikumi, granulēti vai negranulēti, kas iegūti, sijājot, maļot vai citādi apstrādājot rīsus, izņemot rīsus ar cietes saturu līdz 35 % no svara	2302 40 08
Peptoni un to atvasinājumi; citādas olbaltumvielas un to atvasinājumi, kas nav minēti vai iekļauti citur; hromētas vai nehromētas ādas pulveris	3504 00 00